

DYRYGOWANIE Z METODYKĄ

Nazwa przedmiotu

Wydział Dyrygentury, Jazzu,
Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej

Nazwa jednostki realizującej przedmiot

program studiów

Edukacja artystyczna w zakresie
sztuki muzycznej

Kierunek

Dyrygentura chóralna

Specjalność

-

Specjalizacja

stacjonarne	podyplomowe	obowiązkowy	wykład	grupowe	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym AMFN
Forma studiów	Poziom studiów	Status przedmiotu	Forma przeprowadzenia zajęć	Tryb realizacji	

ROK I		ROK II	
sem. I	sem. II	sem. I	sem. II
☒	☒	☒	☐
Z	E	E	Wybór z listy.
ECTS			
3	3	3	

Liczba godzin kontaktowych z pedagogiem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	240
punkty ECTS	9

Forma zaliczenia: Z – zaliczenie bez oceny I ZO – zaliczenie z oceną I E – egzamin

Koordynator przedmiotu	prof. dr hab. Marek Gandecki	
Prowadzący przedmiot	prof. dr hab. Marek Gandecki prof. dr hab. Aleksandra Paszek-Trefon	

Metody kształcenia		Metody weryfikacji efektów uczenia się	
1.	praca indywidualna	1.	kolokwium ustne
2.	praca z tekstem i dyskusja	2.	realizacja zleconego zadania
3.	aktywizacja („burza mózgów”, metoda „śniegowej kuli”)	3.	egzamin (standaryzowany, na bazie problemu)
4.	prezentacja nagrań		
5.	rozwiązywanie zadań		

CELE PRZEDMIOTU

Celem nauczania przedmiotu jest przygotowanie studenta do zdobycia kwalifikacji w zakresie prowadzenia chórów zawodowych (filharmonie, teatry operowe) oraz chórów amatorskich (np. akademickich, szkolnych, środowiskowych, kościelnych). Wyposaża w wiedzę i umiejętności potrzebne w pracy z kameralnymi zespołami wokalnymi i wokalamo-instrumentalnymi. Przygotowuje do działalności artystycznej w instytucjach kultury oraz animacji życia muzycznego w różnych środowiskach muzycznych.

Doskonalenie zasad techniki dyrygenckiej, rozwijanie sprawności manualnej są ściśle związane ze zdobytą wiedzą i umiejętnościami podczas studiowania innych przedmiotów, wynikających z zakresu kształcenia. Owa koherencja umożliwia wszechstronny rozwój osobowości artystycznej nauczyciela i dyrygenta, realizującego własne koncepcje edukacyjne i artystyczne.

WYMAGANIA WSTĘPNE

Umiejętność dyrygowania utworami na chór mieszany a cappella oraz z akompaniamentem, różnych epok i stylów, z zakresu studiów II stopnia z danego kierunku (specjalności) lub kierunku pokrewnego.

Umiejętność świadomego i prawidłowego posługiwania się aparatem głosowym.

Zakres wiedzy ogólnomuzycznej na poziomie ukończonych studiów magisterskich w Akademii Muzycznych lub w innych szkołach wyższych realizujących kierunki muzyczne oraz muzykologii.

TREŚCI PROGRAMOWE**semestr I**

Impresjonizm w muzyce chóralnej;

Muzyka chóralna XX wieku;

Problemy wykonawcze, manualne i interpretacyjne w dyrygowaniu wybranymi utworami polskich i zagranicznych kompozytorów XX wieku.

Podstawowe kryteria oceny (semestr I)

Ocenianie ciągłe przez pedagoga prowadzącego;

Zrealizowanie określonej liczby partytur.

Student w trakcie zajęć powinien wykazać się umiejętnością podawania dźwięków w utworach dla poszczególnych głosów (akordy w pionie), znajomością oznaczeń znajdujących się w partyturze, znaczenia tekstu literackiego (w tym tłumaczenia w przypadku utworów w innych językach), wiedzą dotyczącą twórczości kompozytorów dyrygowanych utworów, umiejscowienia ich w poszczególnych epokach w historii muzyki, umiejętnością percepcji problemów wykonawczych w prezentowanych utworach oraz wiedzą na temat możliwości ich rozwiązywania.

semestr II

Gest dyrygenta, a problematyka wykonawcza muzyki dawnej a cappella;

Poszerzenie wiedzy z zakresu stylów wykonawczych epok historycznych;

Interpretacja utworów renesansowych i barokowych z uwzględnieniem różnorodności gatunków, form, faktury i technik kompozytorskich (np. cantus firmus, nota contra notam, faktura imitacyjna, kontrapunktyczna);

Stosowanie środków wykonawczych adekwatnych do stylu danej epoki;

Aspektacja słowa śpiewanego, jako najważniejszy element formotwórczy.

Podstawowe kryteria oceny (semestr II)

Ocenianie ciągłe przez pedagoga prowadzącego;

Zrealizowanie określonej liczby partytur.

Student w trakcie zajęć powinien wykazać się umiejętnością podawania dźwięków w utworach dla poszczególnych głosów (akordy w pionie), znajomością oznaczeń znajdujących się w partyturze, znaczenia tekstu literackiego (w tym tłumaczenia w przypadku utworów w innych językach), wiedzą dotyczącą twórczości kompozytorów dyrygowanych utworów, umiejscowienia ich w poszczególnych epokach w historii muzyki, umiejętnością percepcji problemów wykonawczych w prezentowanych utworach oraz wiedzą na temat możliwości ich rozwiązywania.

Publiczna prezentacja programu artystycznego w formie egzaminu komisyjnego.

semestr III

Muzyka XXI wieku;

Kolorystyka dźwiękowa w postromantycznych utworach współczesnych;

Sposoby wykonania utworów o niekonwencjonalnej notacji;

Doskonalenie elementów techniki dyrygenckiej z uwzględnieniem bogactwa środków wykonawczych: agogiki, tempa, artykulacji;

Utwory aleatoryczne, utwory o niekonwencjonalnej notacji w procesie przygotowania ich do prawykonania;

Weryfikacja wiedzy i umiejętności zdobytych podczas zajęć z dyrygentury w dotychczasowym toku kształcenia, na podstawie wybranych utworów chóralnych pochodzących z różnych stylów i epok;

Przygotowanie programu artystycznego koncertu dyplomowego.

Podstawowe kryteria oceny (semestr III)

Ocenianie ciągłe przez pedagoga prowadzącego;

Zrealizowanie określonej liczby partytur.

Student w trakcie zajęć powinien wykazać się umiejętnością podawania dźwięków w utworach dla poszczególnych głosów (akordy w pionie), znajomością oznaczeń znajdujących się w partyturze, znaczenia tekstu literackiego (w tym tłumaczenia w przypadku utworów w innych językach), wiedzą dotyczącą twórczości kompozytorów dyrygowanych utworów, umiejscowienia ich w poszczególnych epokach w historii muzyki, umiejętnością percepcji problemów wykonawczych w prezentowanych utworach oraz wiedzą na temat możliwości ich rozwiązywania.

Publiczna prezentacja programu artystycznego (koncert) w formie egzaminu komisyjnego.

Kategorie efektów	EFEKT UCZENIA SIĘ	Kod efektu
Wiedza	zna w stopniu pogłębionym literaturę chóralną od średniowiecza po czasy współczesne, z uwzględnieniem specyfiki polskiej twórczości opartej na folklorze, opracowań artystycznych oraz gatunków muzyki rozrywkowej.	P7P_EA_W01
	posiada zaawansowaną wiedzę na temat historycznych i współczesnych tradycji wykonawczych oraz technik analitycznych, pozwalającą na samodzielne pozyskiwanie, interpretowanie i krytyczną ocenę materiałów nutowych oraz nagrań w kontekście pracy z zespołem muzycznym.	P7P_EA_W02
Umiejętności	potrafi profesjonalnie dyrygować oraz kierować pracą różnorodnych zespołów (wokalnych, instrumentalnych i wokально-instrumentalnych, także z udziałem solistów), wykazując umiejętność praktycznej realizacji utworów o zróżnicowanej stylistyce, w tym opracowań folklorystycznych oraz muzyki rozrywkowej.	P7P_EA_U01
	wykazuje umiejętność samodzielnej analizy i interpretacji partytur polskiej i światowej literatury muzycznej różnych epok (w tym muzyki współczesnej), potrafiąc skutecznie rozwiązywać problemy techniczno-wykonawcze oraz dobierać repertuar adekwatny do możliwości i składu wykonawczego zespołu.	P7P_EA_U02
Kompetencje społeczne	jest w pełni kompetentnym i samodzielnym artystą, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie studiowanej specjalności oraz w ramach innych szeroko pojętych działań kulturotwórczych	P7P_EA_K01
	wykorzystuje mechanizmy psychologiczne, wykazując się umiejętnością funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych i dostosowywania się do współczesnego rynku pracy	P7P_EA_K02
	posiada umiejętność krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz umie poddać takiej ocenie inne przedsięwzięcia z zakresu kultury, sztuki i innych dziedzin działalności artystycznej	P7P_EA_K03
	planuje swoją ścieżkę kariery zawodowej na podstawie zdobytych na studiach umiejętności i wiedzy, wykorzystując również wiedzę zdobytą w procesie ustawicznego samokształcenia.	P7P_EA_K04

LITERATURA PODSTAWOWA

Semestr I

Materiały nutowe: utwory K. Szymanowskiego, R. Maciejewskiego, C. Debussy'ego, G. Faurego, M. Ravela, B. Brittena, F. Poulenca, S. Wiechowicza, M. Jasińskiego, J. Świdra, R. Thompsona, H.M. Góreckiego, W. Kilara, A. Koszewskiego, R. Twardowskiego, i innych

Semestr II

Materiały nutowe: chorał, psalm, pieśń renesansowa, wielogłosowe motety i madrygały, polichóralne motety i madrygały, msza kompozytorów polskich, włoskich, angielskich, niemieckich, hiszpańskich.

M. Gomółka, Mikołaj z Krakowa, Wacław z Szamotuł, M. Zieleński, M. Leopolita, G.G. Gorczycki, B. Pękiel, O. di Lasso, L. Marenzio, G.G. Gastoldi, H.L. Hassler, P. Certon, J. Wilbye, P. Verdelot, G.P. Palestrina, C. Jannequin, J. Arcadelt, T. Morley, J.S. Bach, A. Lotti, C. Croce, T. Victoria, A. Scarlatti, C. Monteverdi, G. da Venosa,

Semestr III

Materiały nutowe: muzyka XXI wieku (m.in. P. Łukaszewski, K. Penderecki, A. Pärt, J. Tavener, O. Gjeilo, Ē. Ešenvalds, U. Sissask, M. Lauridsen, E. Whitacre, M. Bembinow, M. Raczylski, K. Danel, E. Fabiańska-Jelińska, A. Roćławska-Musiaćzyk, Ł. Urbaniak i inni.

Miłosz Cz., *Księga psalmów*, Paryż 1992.

Obniska E., *Claudio Monteverdi*, Kraków 2019.

Harnoncourt N., *Muzyka mową dźwięków*, Warszawa 1995.

Thomas K., Wagner L., *Kompendium dyrygentury chóralnej*, Warszawa 2017-19.

Zabłocki J., *O prowadzeniu chóru*, Warszawa 1978.

Zabłocki J., *O technice dyrygowania*, Warszawa 1972.

Banach M., *Prowadzenie emisji głosu w chórze*, Bydgoszcz 1998.

Bristiger A., *Związki muzyki ze słowem*, Kraków 1986.

Bukofzer M., *Muzyka w okresie baroku*, Warszawa 1970.

Feicht H., *Polifonia renesansu*, Kraków 1976.

Feicht H., *Studia nad muzyką polskiego renesansu i baroku*, Kraków 1980.

Antokoletz E., *Muzyka XX wieku*, Inowrocław 2009.

Bury E., *Nowa technika dyrygentury*, Kraków 1985.

Steinberg M., *Choral masterworks*, Oxford, 2005.

Szaliński A., *Problemy wykonawcze współczesnej muzyki chóralnej*, Warszawa 1974.

Zieliński T., *Style, kierunki i twórcy muzyki XX wieku*, Warszawa 1972.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

Górny T., *Polifonia - Od muzyki do literatury*, Kraków 2017.

Jaworski L., *Podstawy techniki dyrygowania*, Lublin 2008.

Jaworski L., *Problemy techniki dyrygowania w wybranych pieśniach*, Lublin 2007.

Krukowski S., *Problemy wykonawcze muzyki dawnej*, Warszawa 1972.

Kubala M., *Technika wokalna i interpretacja*, Warszawa 2003.

Lasocki J.K., *Chór. Poradnik dla dyrygentów*, Kraków 1968.

Lipka K., *Pejzaż nadziei. Historyczny rozwój muzyki jako proces o charakterze teologicznym*, Warszawa 2010.
 Pociąg B., *Idea, dźwięk, forma*, Kraków 1972.
 Pociąg B., *Jan Sebastian Bach i jego muzyka*, Warszawa 1995.
 Pociąg B., *Romantyzm bez granic*, Warszawa 2008.
 Pociąg B., *Z perspektywy muzyki*, Warszawa 2005.
 Wiechowicz S., *Podstawowe uwagi dla dyrygentów chórowych*, Kraków 1951.
 Weingartner F., *O dyrygowaniu*, Katowice 1961.
 Chylińska T., *Karol Szymanowski i jego muzyka*, Warszawa 1980.
 Jarociński S., *Debussy a impresjonizm i symbolizm*, Kraków 1976.
 Kański J., *Przewodnik operowy*, Kraków 1964.
 Lipka K., *Utopia urzeczywistniona. Metafizyczne podłoże treści dzieła muzycznego*, Warszawa 2009.
 Ordyk-Czyżewska E., *Wybrane zagadnienia sztuki chóralnej*, Lublin 2005.
Przewodnik koncertowy, red. T. Chylińska, S. Haraschin, B. Schaeffer, PWM 1991.
 Waldorff J., *Diabły i anioły*, Kraków 1988.

BIBLIOTEKI WIRTUALNE I ZASOBY ON-LINE (opcjonalnie)

Data modyfikacji	13.05.2026	Autor modyfikacji	prof. dr hab. Marek Gandecki
Czego dotyczy modyfikacja			